

Crna Gora

Ministarstvo zdravlja
501-37/2014.2 ; M.02.2014

Na osnovu člana 39 stav 3 Zakona o državnoj upravi ("Sl.list RCG" br.38/03 i "Sl. list CG, br.22/08) a u vezi sa članom 30 stav 1 tačka 7 Zakona o azilu ("Sl.list RCG", broj 45/06), Ministarstvo zdravlja, donijelo je

STRUČNO METODOLOŠKO UPUTSTVO O ZDRAVSTVENIM PREGLEDIMA LICA KOJA TRAŽE AZIL U CRNOJ GORI

Ovim uputstvom se uređuje način sprovođenja neophodnih zdravstvenih pregleda lica koja traže azil prilikom započinjanja njihovog zbrinjavanja u Crnoj Gori.

Pri dolasku lica koja podnose zahtjev za azil i njihovog smještaja u Centar za azil, uz obavezno i neodložno sprovođenje mjera lične higijene, uz pranje i zamjenu veša i odjeće, sprovodi se i dezinsekcija odjeće kao i samih lica uz dezinsekciju poglavine i drugih obraslih djelova tijela, odgovarajućim farmakološko-kozmetičkim sredstvom.

Osnovni zdravstveni pregled

Tokom prvih sedam dana boravka u Centru za azil, lica koja traže azil treba da se podvrgnu osnovnom zdravstvenom pregledu, radi utvrđivanja opšteg zdravstvenog stanja, kao i radi otkrivanja akutnih zaraznih bolesti i utvrđivanja vakcinalnog statusa.

Zdravstveni pregled lica koja traže azil obavlja izabrani doktor za djecu, odnosno za odrasle (zavisno od uzrasta lica koje traži azil), zaposlen u domu zdravlja na teritoriji opštine na kojoj je lice koje traži azil zatečeno ili zbrinuto.

Osnovni zdravstveni pregled lica koje traži azil obuhvata:

- 1) anamnezu (zarazne i nezarazne bolesti, vakcinalni status, zemlja porijekla, način dolaska do Crne Gore);
- 2) uvid u postojeću medicinsku dokumentaciju odnosno zdravstvenu legitimaciju ako je lice koje traži azil u posjedu istih;
- 3) objektivni fizikalni pregled;
- 4) druge dijagnostičke preglede (biohemijsko-hematološke laboratorijske nalaze, Rtg).

U cilju otkrivanja zaraznih bolesti, osnovni zdravstveni pregled mora se proširiti sljedećim elementima:

- 1) pregled na tuberkulozu (Rtg snimak pluća), a za žene i djecu ispod 14 godina života tuberkulinski test;
- 2) pregled na trbušni tifus i paratifus (stolica na Salmonellu typhi i Salmonellu paratyphi);
- 3) pretrage na druge crijevne bolesti (stolica na druge salmonele, shigelle, yersinia spp., camylobacter, parasite lambliae, amoebae, nematode);
- 4) pregled kože na znakove scabiesa i prema potrebi odgovarajuće liječenje.

Za lica koja dolaze iz tropskih zemalja ili su u njima boravila, osnovni zdravstveni pregled se mora dopuniti i pretragama na:

- 1) malariju (gusta kap i razmaz);
- 2) koleru (stolica na koleru);
- 3) leishmaniazu (serologija);
- 4) shistostomiazu (pregled stolice i urina).

Za svako lice potrebno je uključiti i opšte pokazatelje moguće infektivne bolesti (sedimentaciju, ukupne leukocite i diferencijalnu krvnu sliku), a u anamnezi ciljano ispitati jesu li bolovali ili boluju od polnih bolesti (syphilis, gonorrhoea, HIV/AIDS i druge) te ponuditi testiranje na sifilis i HIV.

Nakon obavljenog osnovnog zdravstvenog pregleda, doktor koji je obavio pregled popunjava obrazac „Potvrda o obavljenom zdravstvenom pregledu i zdravstvenom stanju lica koje traži azil prilikom prijema u Centar za azil“ koji je sastavni dio ovoga uputstva.

Izveštaj doktora o obavljenom osnovnom pregledu (bez čekanja na rezultate drugih pretraga koje zahtijevaju vrijeme) dostavlja se Zdravstveno-sanitarnoj inspekciji na osnovu koga ista izdaje rješenje licu koje traži azil za sprovođenje zdravstvenog nadzora u trajanju od 30 dana (ukoliko je nadzor neophodan).

Dopunski i specijalistički zdravstveni pregled

Doktor medicine sa primarnog nivoa zdravstvene zaštite, po potrebi i na osnovu obavljenog osnovnog pregleda, upućuje lica koje traži azil u drugu javnu zdravstvenu ustanovu na viši nivo zdravstvene zaštite radi pregleda i obavljanja dodatnih analiza koje se ne mogu obaviti u domu zdravlja.

Potreba za specijalističkim pregledom koja je utvrđena prilikom sprovođenja osnovnog zdravstvenog pregleda upisuje se u obrazac „Potvrda o obavljenom zdravstvenom pregledu i zdravstvenom stanju lica koje traži azil prilikom prijema u Centar za azil“.

Medicinska dokumentacija

O ostvarivanju zdravstvene zaštite lica koja traže azil, vodi se posebna medicinska evidencija (zdravstveni karton i izvještaj o zdravstvenom stanju), u skladu sa posebnim zakonom i Pravilnikom o načinu ostvarivanja zdravstvene

zaštite lica koje traži azil, lica kome je priznat status izbjeglice, lica kome je odobrena dodatna zaštita i lica kome je odobrena privremena zaštita („Sl.list CG“, br.31/2010).

Lica koja traže azil prilikom prijema u Centar za azil dužna su da svu medicinsku dokumentaciju koju su donijeli sa sobom, kao i Potvrdu o obavljenom zdravstvenom pregledu i zdravstvenom stanju, prilože uz ostalu dokumentaciju u slučaju pozitivnog rješenja njihovog zahtjeva, a prije izdavanja, odnosno preuzimanja ličnih dokumenata o statusu azilanta.

Pozitivan nalaz neke hronične zarazne bolesti ne može uticati na odluku o dobijanju statusa azilanata.

Vakcinacija

U okviru pregleda i uzimanja anamneze potrebno je utvrditi vakcinalni status svakog lica i kontrolisati prisutnost ožiljka od BCG-a.

Sva djeca i lica koja traže azil uzrasta do 19. godina života, treba da budu vakcinisana u skladu sa važećim nacionalnim kalendarom imunizacija u Crnoj Gori. U slučaju nepostojanja validne medicinske dokumentacije, potrebno je započeti primoinunizaciju u skladu sa uzrastom djeteta i važećim kalendarom imunizacija u Crnoj Gori.

Minimum imunizacija za lica starija od 19.godina života koja ne posjeduju validnu dokumentaciju o prethodno sprovedenim imunizacijama, treba da obuhvata:

- MMR vakcinu: dvije doze u razmaku od mjesec dana;
- IPV vakcinu: tri doze sa minimalnim razmakom od mjesec dana između doza;
- dT vakcinu: tri doze sa razmakom od mjesec dana između prve i druge doze i najmanje šest mjeseci između druge i treće doze;
- vakcinu protiv sezonskog gripa: jedna doza;
- vakcinu protiv Hepatitisa A: dvije doze sa razmakom od najmanje šest mjeseci.

Zdravstveni nadzor

Lica koja su podnijela zahtjev za azil, na osnovu rješenja Zdravstveno-sanitarne inspekcije, stavljaju se pod zdravstveni nadzor i dužni su da se javljaju nadležnom domu zdravlja prema mjestu gdje su smještena radi praćenja njihovog zdravstvenog stanja. Zdravstveni nadzor nad licima koja traže azil može se sprovoditi u svim uslovima, odnosno i na mjestima smještaja predviđenim zakonom. Lice koje traži azil stavlja se pod zdravstveni nadzor 30 dana, u kom periodu će se manifestovati bolesti kao što su morbilli, rubela, mumps, kolera, i druge, i dobiti rezultati obavljenih mikrobioloških nalaza i obaviti potrebne vakcinacije.

Akt o stavljanju pod zdravstveni nadzor uručuje se nakon sprovedenog osnovnog zdravstvenog pregleda. Dom zdravlja je dužan da, nadležni organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja obavijesti o licima koja ne postupaju u skladu sa uručenim aktom, odnosno ne javljaju se toj zdravstvenoj ustanovi radi praćenja zdravstvenog stanja ili se na drugi način ne pridržavaju rješenja o stavljanju pod zdravstveni nadzor.

Ukoliko postoji sumnja da lice koje traži azil dolazi iz države u kojoj ima karantinskih bolesti, organizovaće se i sprovesti mjere karantina.

Zdravstveno savjetovanje

Lica koja traže azil potrebno je obavijestiti o potrebi i mogućnostima kao i načinima zaštite i liječenja od zaraznih bolesti koji su im dostupni u Crnoj Gori, o važnosti, koristi i načinu sprovođenja programa obaveznih vakcinacija i drugim dostupnim javno zdravstvenim mjerama kroz proces zdravstvenog savjetovanja.

Ostale mjere u Centru za azil

Zaposleni u Centru za azil dužni su da prate zdravstveno stanje lica koja traže azil i da eventualnu pojavu visoke temperature, proliva, osipa i drugih simptoma neodložno prijavljuju doktoru medicine u nadležnom domu zdravlja odnosno nadležnom specijalisti epidemiologije.

Osoblje u Centru mora biti:

- dopunski zdravstveno edukovano o sigurnom radu i izbjegavanju zaražavanja pri poslu;
- vakcinisano po potrebi protiv određenih bolesti (npr: grip, hepatitis A i B) prema procjeni i preporukama nadležne epidemiološke službe a spram stepena profesionalnog rizika;
- opremljeno sa potrebnim sredstvima za ličnu zaštitu (maske, rukavice i dr.).

Ovo uputstvo se objavljuje na Internet stranici Ministarstva zdravlja i Instituta za javno zdravlje.

Broj: 501-37/2014
Podgorica, 10. februar 2014.godine

Ministar

Prof. dr. Miodrag Radunović

POTVRDA O OBAVLJENOM ZDRAVSTVENOM PREGLEDU I ZDRAVSTVENOM STANJU LICA KOJE TRAŽI AZIL PRILIKOM PRIJEMA U CENTAR ZA AZIL

Ime i prezime lica koje traži azil:

_____ pol: M Ž

Datum rođenja _____ Mjesto rođenja: _____ Zemlja
rođenja _____

Osnovnim zdravstvenim pregledom utvrđeno je da:

1. **Aktivna tuberkuloza:** IMA NEMA

a. RTG nalaz:

_____;

b. PPD test, očitavanje:

2. **Trbušni tifus:** IMA NEMA, NITI JE KLICONOŠA

a. stolica na *S. typhi*, datum: _____ negativna
 pozitivna

b. stolica na *S. paratyphi*, datum: _____ negativna
 pozitivna

3. **Druge salmoneloze:** IMA NEMA, NITI JE KLICONOŠA

a. stolica na *Salmonellu*, datum: _____ negativna
 pozitivna

2. **Druge mikroorganizme:** IMA NEMA, NITI JE KLICONOŠA

a. *Shigella*, nalaz stolice: datum: _____ negativna
 pozitivna

b. *A. hystolitica*, nalaz stolice: datum: _____ negativna
 pozitivna

c. *Giardia lamblia*, stolica: datum: _____ negativna
 pozitivna

d. Nematode (drugi), stolica: datum: _____ negativna
 pozitivna

e. *Shistostoma*, urin: datum: _____ negativan
 pozitivan

f. *Leishmaniasis*, nalaz krvi na antitijela: negativna
 pozitivna

g. Malaria: datum pretraga: _____ negativna
i. nalaz krvi: gusta kap i razmaz: negativna
 pozitivna

h. Drugo: _____ negativan
 pozitivan

i. Drugo: _____ negativan
 pozitivan

VAKCINA	nema podataka	nevakcinisan	Vakcinisan (broj doza)	Nepotpuno vakcinisan (broj doza)	Datum poslednje doze
Difterija					
Tetanus					
Pertusis					
Polio					
Morbili					
Rubela					
Parotitis					
Hib					
Hepatitis B					
BCG (ožiljak)					
Drugo					
Drugo					
Drugo					

5. Vakcinalni status:

VAKCINA	R. br. doze	Datum	Proizvođač:	LOT	Napomena:

6. Sprovedene imunizacije za vrijeme statusa lica koje traži azil:

7. ZAKLJUČAK:

Na osnovu obavljenih pregleda i nalaza konstatuje se da lice koje traži azil **NE BOLUJE** od zaraznih bolesti uključenih u program pregleda, niti izlučuje njihove uzročnike.

Mjesto i datum _____ m.p. Doktor
 Doktor: _____

Nalaz (ispunjava se u slučaju utvrđivanja neke zaraze):

Na osnovu obavljenih pregleda i nalaza konstatuje se da lice koje traži azil **BOLUJE OD ILI IZLUČUJE UZROČNIKE** sledećih zaraznih bolesti _____

Napomena o liječenju:

Mjesto i datum _____ m.p.

Doktor: _____